

УДК 551(092)(477)

Н.М. Чернієнко

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ ГАЛЕЦЬКОГО ЛЕОНІДА СТАНІСЛАВОВИЧА

24 лютого 2017 року пішов з життя визначний металогеніст, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, завідувач відділу геології корисних копалин Інституту геологічних наук НАН України, академік Академії гірничих наук України, академік Української екологічної академії, член-кореспондент Міжнародної академії наук Євразії, лауреат Державної премії УРСР та Державної премії СРСР Галецький Леонід Станіславович.

Леонід Станіславович народився 21 червня 1935 року в м. Житомирі. Усе своє життя він присвятив геологічній галузі, в якій пропрацював понад 60 років.

Закінчив 1953 р. Київський геологорозвідувальний технікум, 1960 р. – Всесоюзний заочний політехнічний інститут. З 1953 р. по 1968 р. пройшов шлях від техника-геолога до головного геолога польових геологічних партій та експедицій. У 1968-1980 рр. був керівником центральних геохімічної та металогенічної партій; 1980-1987 рр. – головний

геолог Міністерства геології УРСР. З 1987 по 1997 роки – директор державного геологічного підприємства «Геопрогноз». Починаючи з 1997 року по 2017 рік, Л.С. Галецький очолював відділ геології корисних копалин Інституту геологічних наук НАН України.

Л.С. Галецький відомий учений зі світовим ім'ям, керівник багатьох фундаментальних і прикладних наукових досліджень у галузі геології. Більш як піввікова його діяльність пов'язана з усебічним дослідженням геології та металогенії України, вивченням та реалізацією мінеральних ресурсів країни. Він розробив теоретичні й методологічні основи металогенічного аналізу докембрію, виділив уперше у світовій геологічній практиці нові типи рідкіснометалевих рудних формацій і виявив їхні великі родовища в межах Українського щита.

Л.С. Галецький – першовідкривач унікального Пержанського родовища рідкісних металів у Житомирській області. З нагоди 60-річчя відкриття цього родовища 2014 року було встановлено пам'ятний знак геологорозвідникам Пержанського родовища в селі Перзі Житомирської області.

У 1985-1995 рр. під його науковим керівництвом здійснювалася комплексна міжвідомча програма «Прогноз», унаслідок втілення якої було проведено генеральне узагальнення та аналіз великої геологічної, геофізичної, геохімічної та металогенічної інформації по всій території України.

Л.С. Галецький розвивав нові наукові напрями та очолював роботи з таких фундаментальних досліджень: розроблення багатофакторних моделей розвитку земної кори, виділення нової планетарної геодинамічної системи мегазони активізації «Геотранс», визначення умов рудоконцентрації та виділення основних рудоносних структур території України (зон активізації, шовних структур, тектонічних вузлів (рудних районів)).

© Н.М. Чернієнко, 2017

Спільно з Геологічною службою Норвегії реалізовано міжнародний проект «Геологія суходолу та морських територій Північної Європи» (2008). Під його науковим керівництвом здійснені фундаментальні та прикладні дослідження, які пов'язані з визначенням основних закономірностей розвитку й розміщення корисних копалин на території України, оцінкою та реалізацією мінерально-ресурсного потенціалу країни в сучасних економічних умовах і його раціональним використанням. Найактуальніші з них: «Геологічний розвиток та мінерагенія Східноєвропейської платформи» (2005), «Стратегія розвитку мінеральних ресурсів України» (2004), «Науково-методологічні основи ефективного використання мінеральних ресурсів України в сучасних економічних умовах» (2008), «Цикл робіт з оцінки та промислового освоєння Мазурівського й Азовського родовищ рідкісних металів» (2009), «Вивчення та оцінка перспектив використання техногенних родовищ України» (2006), «Вивчення перспектив розвитку та використання мінерально-сировинної бази глини і каоолінів України» (2011), «Створення хіміко-металургійної галузі виробництва чистого кремнію впродовж 2009-2012 років», «Визначення та геолого-економічне обґрунтування пріоритетних родовищ рідкісних металів та рідкісноземельних елементів Українського щита для їхнього першочергового освоєння» (2012), «Металогенія України» (2012), «Основні рудоносні структури території України» (2013-2016), «Металогенія та прогнозна оцінка титану України» (2012-2016).

Результати цих досліджень і відповідні рекомендації були доведені до зацікавлених організацій та відомств України: РНБО, Мінприроди, Держгеолслужби, Мінпромполітики, гірничорудних компаній та реалізовані у виробництві, втілені в «Загальнодержавній програмі розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року».

Л.С. Галецький був учасником багатьох світових Форумів, зокрема, міжнародних геологічних конгресів у Москві (1984 р.), Вашингтоні (1989 р.), Кіото (1992 р.), Пекіні (1996 р.), Гановері (2007 р.). Нагороджений золотим дипломом і медаллю XXVII міжнародного геологічного конгресу (1984 р.).

Американський біографічний інститут визнав Л.С. Галецького людиною року і його біографічні дані увійшли до Міжнародного довідника видатних осіб за 1998 р. У 2007 р. Міжнародна дирекція експертів та експертиз відзначила його званням «Міжнародного експерта в галузі геології та мінеральних ресурсів».

Роботи Л.С. Галецького вшановано високими нагородами: державними преміями УРСР (1973 р.) і СРСР (1979 р.), дипломами: "Почесний розвідник надр СРСР" (1980 р.), "Почесний розвідник надр України" (1995 р.), "Першовідкривач родовищ СРСР" (1970), золотим дипломом і медаллю Міжнародного геологічного конгресу (1984 р.), Золотою відзнакою Спілки геологів України (2001 р.). Учений нагороджений орденами і медалями УРСР і СРСР, зокрема орденом "Знак Пошани" (1966р.), орденом "Козацький Хрест" III ступеня (2004 р.), орденом "За трудові досягнення IV ступеня" (2007 р.).

Тривалий час Леонід Галецький був членом редколегії «Геологічного журналу» та журналу «Геолог України», вченої ради та спецради Інституту геологічних наук НАН України, спецради Київського національного університету імені Тараса Шевченка. В 2007-2012 рр. читав курс лекцій у цьому університеті з геотектоніки та металогенії, а в 2009-2011 рр. був головою Державної екзаменаційної комісії на геологічному факультеті університету.

Леонід Станіславович автор 445 наукових праць, серед яких 10 монографій, автор 51 геологічного звіту, 7 методичних посібників, 12 цільових і комплексних програм геологічних досліджень. Під його науковим керівництвом підготовлено 9 докторів, 17 кандидатів геолого-мінералогічних та геологічних наук.

Л.С. Галецький мав заслужену повагу та авторитет з-поміж геологів України й закордону. Учений завжди був сповнений новими науковими ідеями й широкомасштабними науковими планами, ніколи не зупинявся на досягнутому, розвивав один з найважливіших у геологічній науці металогенічний напрям, проводив дослідження, спрямовані на розкриття рудоносного потенціалу України.

Попри високий професіоналізм, академічні та інші звання, Леонід Станіславович був завжди доступною, скромною, чуйною й чудовою людиною – готовою в будь-який час стати до помочі колегам і близьким. Його життєве кредо вченого й людини: «Любов, краса, добро врятують світ», «Віддавати краще, ніж брати», «Жити в гармонії із собою».

Провідний науковий співробітник відділу геології корисних копалин ІГН НАН України,
кандидат геологічних наук Н.М. Чернієнко